

Božena Bartošová - scénář

18.4. jsme navštívily paní Boženu Bartošovou. Vyprávěla nám zážitky ze svého života, ale jak sama říkala, ve svých 93 letech, už si toho tolik nepamatuje, a tak nám půjčila svůj deník, ve kterém sepsala některé své vzpomínky. Úryvky z deníku jsme použily do naší reportáže.

Paní Božena Bartošová, za svobodna Pospíšilová, se narodila 1.6.1925 a vyrůstala v Horce na Moravě. Když jí bylo 14 let, zasáhla do jejího života válka. Začala pracovat v Olomouci v tiskárně, kde se tiskly potravinové lístky.

-Deník- tiskárna

Bylo to velice přísné, ani malý ústřížek se nesměl ztratit. Hlídalí němečtí i čeští četníci při výrobě. Přivezli haldy papíru, ten se musel přepočítat před nimi, chybělo-li něco po natištění, hned přijela kriminálka a odvezli zaměstnance na gestapo.

Ke konci války zažívala nálety na Olomouc.

-Deník- nálety

V dubnu 1945 se začal bombardovat Olomouc, museli jsme všechno cennější vynášet do sklepa pod budovou tiskárny. Ti, co se báli, utekli domů, já jsem zůstala, i když nálety na Olomouc se zesilovaly. Domů jsem se nemohla někdy ani dostat, protože vlak nejel, nebo jel, ale na trati mezi Řepčínem a Horkou musel zastavit, protože se blížila spojenecká letadla a hrozilo bombardování. Strojvůdce a cestující jsme vystoupili, utíkali od vlaku do polí a lehli na zem. Někdy shodili i bomby, někdy jen proletěli. To je zvláštní, já jsem se tenkrát nebála, ani při bombardování.

paní Bartošová

Tady se bombardovalo

Letadla házely bomby a vím že spadla susedům bomba..na dvůr taková velká ...to byla taková velká d'ůra, že tam pochovali pár koní. My jsme měli takovej dobrej jako sklep krytej, nás tam bylo hodně i od susedů tam byli lidi. Jsme v tom sklepě museli být a čekat letadla lítaly a bombardovalo se

Když bylo paní Bartošové 20 let, 2. světová válka skončila.

-Deník - Jan Masaryk

Po 2. světové válce, v roce 1946, byl v Praze sjezd křesťanské mládeže. Byla jsem tam s několika mladýma. Na hradě přijal naši delegaci ministr Jan Masaryk.

paní Bartošová

Tam byl ministr Fierlinger, a on byl rodák z toho Olomouce. Tak jsme za ním jako šli se hlásit, že jsme z Olomouce krajani, že jsme katolická mládež a on zavřel dveře před náma a byl komunista. A naproti se otevřely dveře a tam byl ten Jan Masaryk. Říkal, pojd'te za mnou mládeži, tak jsme byli u něho dvě hodiny, se s náma bavil.

Potom jako vykládali, že se zabil, že skočil z okna a já jsem říkala, že tam musím napsat, že to není pravda, on si tak vážil života.

Ted' prve to vyšlo najevo, že ho shodili.

Přestěhovala se do pohraničí, kde začala pracovat na obecním úřadě v Rapotíně. Měla také na starost vysílání obecního rozhlasu.

paní Bartošová

A tenkrát přišel nějaký z okresu, takovej, kontroloval a poslouchal a já jsem vždycky nechala zahrát nějakou takovou národní písničku. A on mě říkal, že proč vysílám takový, proč nevysílám nějaký komunistický, nebo takový nějaký. A tak jsem mu říkala, že jako jsem Moravanka a Češka, takže mám ráda takový.

V roce 1952 se vdala za Václava Bartoše, Volyňského Čecha, který se s rodiči a sourozenci vrátil v roce 1947 do Československa. Narodilo se jim pět dětí. V Rapotíně žije paní Bartošová dodnes.